

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1422

Vragen van het lid **Van der Ham** (D66) aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het minder zwaar maken van de eisen op de TU Delft* (ingezonden 6 januari 2012).

Antwoord van staatssecretaris **Zijlstra** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 6 februari 2012).

Vraag 1

Wat is uw beleidsmatige reactie op het feit dat de TU Delft voornemens is de studielast te verminderen, met als motivatie dat studenten sneller hun opleiding moeten kunnen doorlopen?¹

Antwoord 1

De herziening van de onderwijsprogramma's maakt deel uit van de afspraken die ik met de drie TU's heb gemaakt over verbetering van de onderwijskwaliteit.

Ik heb in augustus 2011 € 10,99 mln. per jaar aan de TU's toegekend voor het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs in de periode 2011–2013.

Aanleiding hiervoor is het volgende.

De uitwerking van de plannen voor verbetering van de onderwijskwaliteit staat in het Sectorplan Technologie van de drie TU's. Eind 2011 zijn ze gestart met de uitvoering hiervan. De opleidingen hebben nadrukkelijk de opdracht gekregen om goed te kijken naar de studielast. In de loop der jaren zijn de programma's steeds voller geworden. Daardoor wordt het voor studenten moeilijker om het programma binnen de tijd die daarvoor staat af te ronden. Het is goed dat de universiteiten nu strenger daarnaar kijken. Dit bijstellen van de onderwijsprogramma's is overigens een continu proces.

Meer concreet gaat het bij de TU's om het vergroten van de studeerbaarheid: minder dubbelingen en parallelle onderdelen, vermindering van verouderde of «nice to have»-informatie, en grotere, meer geïntegreerde eenheden en realistische normering van de studielast.

Het bijstellen van de studielast en de inhoud zorgt naast een betere academische opleiding ook voor een betere voorbereiding op de arbeidsmarkt, passend bij de kwantitatieve en kwalitatieve behoefte aan ingenieurs.

Er is grote vraag naar studenten van de technische universiteiten. Ik vind het prijzenswaardig dat de universiteiten aan die vraag willen tegemoetkomen.

¹ de Volkskrant «TU Delft maakt studie minder zwaar: studenten zijn te traag», 5 januari 2012.

Het verbeteren van de onderwijskwaliteit gaat overigens niet alleen om het herzien van de programma's, maar ook om onder andere betere begeleiding, meer excellente docenten en betere digitalisering van het onderwijs.

Vraag 2

Is uit visitaties of andere beoordelingen in het verleden gebleken dat er inhoudelijke redenen zijn om vakken te schrappen of inhoudelijk bij te schaven? Zo ja, welke en wanneer. Zo nee, gaat het bijstellen van het programma dan niet ten koste van de inhoudelijke vorming van de student?

Antwoord 2

Ja. Dat onderwijsprogramma's in de loop der jaren te vol worden en minder samenhangend en overzichtelijk is geen nieuw fenomeen. Bij de TU's hebben visitatiecommissies bij herhaling aangegeven dat de kwaliteit van de opleidingen hoog is, maar dat geldt ook voor de studielast. Daardoor duurt de studie te lang en wordt het diploma pas laat behaald. Ook uit de Keuzegids HO blijkt dat veel studenten klagen over de hoge studielast. Opleidingen herzien daarom regelmatig de onderwijsprogramma's, zowel op inhoud als op studielast.

Vraag 3

Hoe beoordeelt u de verandering van beleid op de TU Delft waarbij voor bepaalde vakken ook een onvoldoende gehaald mag worden, waar dat in het verleden niet mocht, en waar deze gecompenseerd mogen worden met betere cijfers voor een ander vak? Bent u van mening dat het hier per definitie een negatieve niveau bijstelling betreft? Deelt u de mening dat dit soort ontwikkelingen negatief zijn?

Antwoord 3

De nieuwe onderwijsprogramma's van TU Delft worden opgebouwd uit modules van 5 ECTS of meer. Elke module wordt afgesloten met een tentamen. Binnen een module worden deeltentamens of toetsen afgelegd. Deze kunnen met elkaar gecompenseerd worden. TU Delft heeft niet onlangs het beleid ten aanzien van compensatieregels gewijzigd. Wel worden de onderwijsprogramma's gewijzigd en als gevolg daarvan komen er compensatieregels voor de nieuwe programma's. Ik vind dit geen negatieve niveaubijstelling. Het verlenen van compensatie is wettelijk toegestaan. In artikel 7.12 b, derde lid (WHW) is geregeld dat de examencommissie onder door haar te stellen voorwaarden kan bepalen dat niet elk tentamen met goed gevolg afgelegd behoeft te zijn. Daarnaast verhoogt TU Delft juist de eisen aan de student. Zo is er het streven om in 2015 te komen tot een gemiddeld aantal behaalde studiepunten per student per jaar van 45 ECTS en komt er intensievere studiebegeleiding. Ik verwacht hiervan positieve effecten op de kwaliteit.

Vraag 4

Realiseert de regering zich dat het door u gewenste «verhoogd studiesucces» als reden wordt genoemd voor deze bijstellingen? Acht de regering deze vorm van het verbeteren van het studiesucces wenselijk? Zo ja, kan dat worden gemotiveerd?

Antwoord 4

Ja. Zie het antwoord op vraag 1.

Vraag 5

Deelt u de regering de mening dat technische opleidingen over het algemeen zwaarder zijn en dat het dus wenselijk is dat er rond de langstudeerboete, een passend regime moet gelden? Hoe wil de regering meer recht doen aan het feit dat technische opleidingen nu eenmaal meer tijd vergen?

Antwoord 5

Aan het zwaardere programma van de technische universiteiten is in 1995 recht gedaan door de cursusduur voor de technische studies te verlengen. Dit is bij de invoering van de bachelor-masterstructuur vorm gegeven als tweejarige masters. Het verhoogde wettelijk collegegeld op grond van de

maatregel langstudeerders gaat dan ook pas na drie jaar in: twee jaar master en één jaar uitlooptijd.
Zie verder het antwoord op vraag 1.

Vraag 6

Is het bij de regering bekend of er meer opleidingen zijn die, zoals de TU Delft, het onderwijsprogramma op deze wijze willen bijstellen? Zo ja, welke? Zo nee, acht u het wenselijk dat meerdere opleidingen in deze richting gaan?

Antwoord 6

Alle drie de TU's werken aan verbetering van de onderwijskwaliteit, waaronder een herziening van de programma's, in het kader van het Sectorplan Technologie 2011–2015. Zie verder het antwoord op vraag 1.

Vraag 7

Bent u bereid om in overleg te treden met de TU Delft (en mogelijke andere opleidingen die in deze richting denken) om te voorkomen dat er aanpassingen van het studieprogramma worden gedaan die een negatieve uitwerking hebben op de kwaliteit?

Antwoord 7

Ik heb in mei 2011 met de drie TU's overlegd over hun plannen voor verbetering van de onderwijskwaliteit. Op 15 augustus 2011 heb ik het Sectorplan Technologie / onderwijs 2011–2015 goedgekeurd en hiervoor € 10,99 toegekend voor 2011–2013. Uiteraard worden de studies van de drie TU's geaccrediteerd door de NVAO, inclusief de kwaliteit van het onderwijsprogramma.
Er is nu geen aanleiding om weer met de TU's in overleg te treden.